

Beslissing van 20 maart 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

wijlen **[naam]**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven pastoor te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 7 oktober 2011. Op 20 december 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam] Hoofd Bureau Officialaat Bisdom Utrecht.

Op 5 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers voornoemd

Namens het Bisdom is verschenen [naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager is geboren op [datum] in [plaats]. Toen klager zes jaar oud was, ging hij naar de [naam]school, de katholieke school van [plaats]. Toen klager ongeveer zeven jaar oud was, werd hij misdienaar in de katholieke kerk van [plaats] die behoorde bij de parochie [naam]. Daarnaast zong klager in het kinderkoor. Aangeklaagde was pastoor in genoemde parochie. Op enig moment, in de herinnering van klager kort nadat hij misdienaar was geworden, trok aangeklaagde na de mis klager in de sacristie naar zich toe. Aangeklaagde liet zich door klager met hand bevredigen. Dit gebeurde nadien bijna iedere week. Aangeklaagde friemelde daarbij ook aan klager. Klager hoefde zich echter niet uit te kleden. Na het misbruik kreeg klager snoep of wat geld. Aangeklaagde zei klager er niet over te praten. Aangeklaagde zei daarbij "God ziet alles". Klager stelt dertig tot vijftig keer op deze wijze te zijn misbruikt.

2.2. Klager heeft, mede door de problematische verhouding met zijn moeder, een moeilijke jeugd gehad. Op zijn vijftiende is hij van huis weggelopen en op kamers gaan wonen. Zijn gedrag werd steeds extremer en problematischer. Hij accepteerde geen gezag en wist niet goed om te gaan met leeftijdsgenoten, met name meisjes. In die tijd heeft klager aan zijn neef [naam] en zijn vriend [naam] verteld wat er met hem was gebeurd.

In 1983, hij was toen 16 jaar oud, is klager in dienst gegaan. Dat is uitgelopen op een fiasco, omdat klager niet met gezag kon omgaan. Klager is vervolgens van het goede pad geraakt en vervallen in criminele activiteiten. Klager heeft in verschillende gevangenissen gezeten.

Klager heeft drie kinderen (twee dochters en een zoon) van drie verschillende vrouwen. Met zijn zoon heeft klager sporadisch contact, met zijn tweede dochter een goed contact. Zij weet van hetgeen klager is overkomen. Met zijn eerste dochter heeft klager tot zijn spijt geen contact.

Klager kijkt met veel pijn en verdriet terug op het verleden. Klager heeft weinig vertrouwen in anderen en heeft veel moeite (zakelijke) relaties in stand te houden. Klager heeft nog steeds last van het gebeurde.

2.3. Klager wenst erkenning van het gebeurde en de gevolgen die het voor hem heeft gehad. Voorts maakt klager aanspraak op schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn namens de Bisschop van Utrecht gegeven reactie gesteld dat aangeklaagde onder het Bisdom Utrecht viel. Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de levensloop van aangeklaagde, doch er zijn geen aanwijzingen gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Er bestaat naar het oordeel van het Bisdom echter, gelet op het verhaal van klager en de omstandigheid dat hij reeds in een vroeg stadium heeft gesproken met derden over het misbruik, ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Het Bisdom stelt dat iedere vorm van seksueel misbruik uitermate verwerpelijk is en zeker binnen de Kerk, die een voorbeeldfunctie heeft, niet mag voorkomen.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. Aangeklaagde heeft zich dertig tot vijftig keer laten bevredigen door klager.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunt de verklaring van [naam] het verhaal van klager in die zin dat ook zij seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1. van de Procedure door aangeklaagde beschrijft. Daarnaast hecht de Klachtencommissie waarde aan de omstandigheid dat uit de diverse overgelegde verklaringen volgt dat klager reeds rond 1974-1976 met derden over het misbruik heeft gesproken en daarbij hevig geëmotioneerd was.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zeven jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Het Bisdom heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen. Mogelijk kan het dat ook nog expliciet schriftelijk doen, zoals klager in het klaagschrift heeft verzocht.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Utrecht de klacht gegrond te verklaren en al hetgeen te doen, in vorenomschreven zin, om tot vermindering van het leed van klager te komen.

Dit advies is vastgesteld op 20 maart 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Utrecht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.